

نگاهی نو و ابتکاری به طرح صالحین

چگونگی برگزاری طرح صالحین :

به دو گونه نیز می توانیم طرح صالحین را اجرا کنیم:
یک: به شکل کلیشه ای : آموزش تجوید؛ قرائت؛ مداحی؛ سرود و ...

دو: به شکل ریشه ای:

در شکل ریشه ای نیز به دو صورت می توانیم عمل نمائیم.

یک: منفعلانه : اینکه همیشه یک نفر ثابت در حلقه های معرفتی سخنرانی کند و بقیه مستمع باشند و فوqش چند سؤال بپرسند. که این جلسه داری یک جلسه داری منفعلانه است نه فعالانه و مثل ریختن آب در چاه است که بعد مدتی هم خشک می شود.

دو: فعالانه : اینکه همه اعضای حلقه، با مطالعه در جلسه وارد شوند و همه سخنران باشند و در بحث شرکت فعال داشته باشند. که این گونه جلسه داری یک جلسه داری فعالانه است نه منفعلانه و مثل جوشیدن آب چاه است نه ریختن آب در آن.

هدف ما از طرح صالحین این نیست که دائماً علوم دینی را در چاه وجودی افراد بریزیم بلکه هدف ما این است که چاه وجودی افراد خود جوش شود.

تا در وجود افراد چاه عمیقی زده نشود چیزی تغییر نمی کند و تحولی ایجاد نمی شود و تغییراتی هم که ایجاد می شود تغییرات صوری و کلیشه ای است نه تغییرات ماهوی، حقیقی و ریشه ای.
حال سؤال اساسی و کلیدی این است که چه کنیم برای افراد حلقه، انگیزه و عطش ایجاد شود؟

ما تا نتوانیم امر مطالعه را در افراد نهادینه کنیم و لذت کتابخوانی را به افراد بچشانیم نمی توانیم به ضمیر افراد نفوذ کرده و تغییر ریشه ای ایجاد نماییم.

هدف ما ایجاد انگیزه و ایجاد عطش علمی و معرفتی است نه صرفاً تعلیم دین.

چرا که اگر ما انگیزه و عطش علمی را برای او ایجاد نکنیم وقتی او از جمع ما جدا شود سیر علمی خود را ادامه نمی دهد، چرا که انگیزه ای برای او ایجاد نشده است و عطش علمی و معرفتی و دینی در خود

احساس نمی کند.

حال برای نهادینه کردن امر کتاب خوانی در افراد چه باید کرد؟

اولاً : باید از سنین کودکی و نوجوانی به این امر اهتمام ورزیم بالاخص از والدین بخواهید که هر شب موقع خواب برای بچه ها قصه بگویند. (این مسئله مستقیماً به مربی مربوط نیست اما مربی می تواند در صحبت هایی که با والدین دارد اناها را از ضرورت این کار آگاه کند و به این کار ترغیب نماید.)

ثانیاً : همانگونه که سه وعده غذا خوردن برای افراد امری ضروری و حیاتی است باید ضرورت و حیاتی بودن امر مطالعه را برای افراد روشن و شفاف نمائیم.

ثالثاً : امر کتاب خوانی باید حتماً به شکل گروهی انجام گیرد چرا که :

الف : مطالعات انفرادی معمولاً دوام ندارد و مطالعه زمانی اثر دارد که دائمی و مستمر باشد نه مقطعی.

ب : گروهی بودن کار، باعث تشویق و ترغیب افراد می شود.

ج : گروهی بودن کار، باعث هویت بخشی به شخصیت افراد می شود و باعث بهاء دادن به جوانان می شود چرا که نوجوان یا جوان در آن جلسه می تواند خود را مطرح کند و به توانایی ها و استعداد خود پی ببرد.

رابعاً : افراد را تشویق به داشتن کتابخانه شخصی نمائید و خانواده ها را تشویق کنید تا کتاب و CD های ارزشی را برای فرزندان شان تهیه نمایند.

خامساً : شهید باهنر «ره» می فرمایند «تربیت را از آنجایی شروع کنید که کودک دوست دارد و آن را به جایی ختم کنید که خود دوست دارید.»

لذا باید از کتبی شروع نمائید که مورد علاقه مخاطب و متناسب با سن اوست. هیچ وقت به بچه شیرخوار، چلو کباب برگ نمی دهند.

سادساً : نوجوانان و جوانان را به نمایشگاه های کتاب بالاخص نمایشگاه بین المللی کتاب ببرید تا از نزدیک با دنیای کتاب آشنا شوند.

سابعاً : از لحاظ روانشناسی بعضی از افراد بصری هستند؛ یعنی بیشتر علاقه به یادگیری از طریق چشم را دارند مثل مطالعه. اما بعضی از افراد سمعی هستند؛ یعنی علاقه آنها بیشتر به شنیدن است تا دیدن و خواندن؛ لذا باید CD های سخنران علمای مطرح را تهیه و در اختیار آنان قرار داد. علمائی مانند حجج اسلام نقویان، قرائتی، دکتر رفیعی و ...

ثامناً : تشویق و امتیاز دهی به بچه ها :

بچه ها دو دسته هستند :

یک: خواص : کسانی هستند که خود مشتاق مطالعه هستند و فقط باید بستر و زمینه های مناسب فراهم شود تا رشد نمایند. اینها به ماشینی شبیه اند که به راحتی استارت خورده؛ روشن می شود و شروع به حرکت می کند.

دو: عوام : کسانی هستند که اهل مطالعه نیستند و باید با تشویق و جایزه و امتیاز آنها را تحریک به مطالعه نمائیم. این افراد به ماشینی شبیه اند که با استارت زدن روشن نمی شوند؛ بلکه باید ماشین هُل داده شود تا روشن گردد.

برای گروه اول اگر امتیاز و جایزه ای هم در کار نباشد؛ آنها به دنبال مطالعه می روند ولی اینها عده قلیل وانگشت شمار می باشند.

اما برای گروه دوم تا امتیاز و جایزه ای در کار نباشد خبری از مطالعه نمی شود.

لذا ما جهت تشویق بچه ها به مطالعه و رشد فرهنگی، ابتدا یک بانک جوایز (با جوایز مختلف) تشکیل دادیم و برای رسیدن بچه ها به جایزه مورد علاقه و دلخواه خود کسب امتیاز لازم را شرط نمودیم. به این شکل که مقرر نمودیم هر 10 امتیاز معادل 100 تومان می باشد و بچه ها با توجه به امتیازی که کسب نموده اند هر جایزه ای را که مایل باشند برایشان تهیه می نمائیم.

ما در طول سال جوایز را به بچه ها می دهیم و هر ساله در عید فطر که جمعیت فراوانی حضور دارند جهت تشویق بچه ها؛ جوایزی را که در طول یک سال هدیه گرفته اند و امتیازاتی که کسب نموده اند را اعلام می نماییم.

(نکته حائز توجه اینکه جوایز باید مورد علاقه و خواست بچه ها باشد نه مورد علاقه و سلیقه ما) این شگرد کاری ما تأثیر بسیار زیادی در جذب بچه ها ایفا نموده است.

بدیهی است که نوع تشویق ها و جوایز متناسب با سن و شئون آنان باشد.

فهرست امتیاز دهی ما بر اساس این لیست ذیل می باشد که پایگاه ها با توجه به بودجه ای که در اختیار دارند باید آن را تنظیم نموده تا از عهده جوایز برآیند.

یک: قصه گویی در حلقه های طرح صالحین 10 امتیاز

دو: طرح مطالعاتی هر 10 صفحه 20 امتیاز

سه: طرح خود آموز احکام هر 10 صفحه رساله 30 امتیاز

چهار: طرح شنیداری هر 1 ساعت سخنرانی 20 امتیاز
پنج: شرکت در سخنرانی های امام جماعت 10 امتیاز
شش: شنیدن برنامه سمت خدا، درس هایی از قرآن حجت الاسلام قرائتی،
سخنرانی های مذهبی رادیو معارف و ... هر سخنرانی 20 امتیاز
هفت: فردی که در طول 3 ماه بیشترین کتب را مطالعه نموده است 100
امتیاز
هشت: فردی که در طول 3 ماه بیشترین CD سخنرانی را استماع نموده
است 100 امتیاز
نه: ترجمه و مفاهیم 1 صفحه قرآن کریم 10 امتیاز
ده: تفسیر 1 صفحه قرآن کریم 10 امتیاز
یازده: حفظ بدون غلط قرآن کریم هر صفحه 50 امتیاز
دوازده: قرائت صحیح قرآن کریم 100 امتیاز
سیزده: قرائت نماز بدون غلط 20 امتیاز
چهارده: بیشترین حضور در نماز جماعت در طول 3 ماه 100 امتیاز
پانزده: جذب فرد جدید به طرح صالحین 50 امتیاز
شانزده: بهترین حلقه مطالعاتی هر نفر 50 امتیاز
هفده: امر به معروف و نهی از منکر 10 امتیاز
هجده: گره گشایی (کمک به محرومین) 5 امتیاز
نوزده: ممتاز درسی در خرداد ماه (شاگرد اول تا سوم) 100 امتیاز
بیست: اضافه نمودن 1 نمره به معدل خرداد ماه، نسبت به سال قبل
200 امتیاز
بیست و یک: نمره 20 درسی، 10 امتیاز

مولف: حجت الاسلام و المسلمین محمد رضا فراهانی